

การพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

Development of Electronic Portfolio for Assessing English Communicative Competences of Upper Secondary Students

วรรณิดา ทองไทย^{1*} และ กิตติทัศน์ หวานฉ่ำ²

Wannida Tongthai^{1*} and Kittitas Wancham²

(Received: April 28, 2025; Revised: June 1, 2025; Accepted: June 6, 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ตัวอย่างวิจัย คือนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังทองพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) ภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการเขียน และทักษะการพูด 2) เกณฑ์การให้คะแนนภาระงานด้านทักษะการอ่าน ด้านทักษะการฟัง ด้านทักษะการเขียน และด้านทักษะการพูด 3) เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนี CVI และดัชนี ICC ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (CVI=0.80-1.00) 2) เกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (CVI=0.60-1.00) และความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (ICC=0.81-0.96) และ 3) แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ สมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เกณฑ์การประเมินสมรรถนะ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² อาจารย์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Master's degree student, Department of Educational Research and Psychology, Faculty of Education, Chulalongkorn University

² Lecturer, Department of Educational Research and Psychology, Faculty of Education, Chulalongkorn University

* Corresponding Author E-mail: wannida.cu@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were: 1) To develop and examine the quality of the tasks and criteria for assessing the English communicative competences, and 2) To develop and examine the quality of electronic portfolio for assessing the English communicative competences. The participants were 30 eleventh-grade students from Wangthong phitthayakhom school in Phitsanulok province, selected through simple random sampling. The instruments included 1) English communicative competences assessment tasks in reading skill, listening skill, writing skill, and speaking skill, 2) criteria for the reading skill, listening skill, writing skill, and speaking skill tasks; 3) an electronic portfolio assessment form; and 4) a satisfaction questionnaire regarding the assessment of English communicative competences using the electronic portfolio. The data were analyzed using mean, standard deviation, the CVI index, and the ICC index. This research found that 1) the tasks had high content validity (CVI = 0.80–1.00), 2) the assessment rubrics had the qualities of content validity (CVI = 0.60–1.00) and inter-rater reliability (ICC = 0.810–0.961), and 3) The electronic portfolio developed for the assessment of English communicative competences was of good quality, with a high level of upper secondary students' satisfaction.

Keywords: electronic portfolio, English communicative competences, competency assessment criteria

บทนำ

การทดสอบภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มักเป็นการวัดและประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์สุดท้ายของการเรียนรู้ ได้แก่ ระดับความสามารถในการเรียนรู้หลังจบหลักสูตร หรือหลังจบบทเรียน โดยระดับความสามารถนั้นอาจไม่เพียงพอต่อการชี้ให้เห็นถึงทักษะและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งการประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ หรือ English as a Foreign Language (EFL) เนื่องจากสามารถบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ในการนำไปพัฒนาตนเองในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ (Pasiphol & Sotthayakomb, 2016) อย่างไรก็ตาม นักเรียนไทยมีผลลัพธ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ค่อนข้างต่ำพิจารณาจากคะแนนการทดสอบระดับชาติ เช่น O-Net การแก้ไขปัญหาเหล่านี้จึงต้องมองย้อนกลับมาถึงกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการทางการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการเรียนรู้ กระบวนการในการเรียนรู้ และการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ของนักเรียน ซึ่งผลการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษช่วยให้สารสนเทศเกี่ยวกับประเด็นการเรียนรู้ที่ควรพัฒนา ความเข้าใจ

ที่คลาดเคลื่อน รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ พัฒนาและแก้ไข ปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างทันที่ (Savignon, 2018)

สมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษถือเป็นความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยถ่ายทอดออกมาตามลักษณะของทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยไม่ได้เป็นเพียงแค่ความรู้ความสามารถในการใช้ไวยากรณ์เพียงเท่านั้น แต่รวมถึงความสามารถในการบูรณาการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับบริบท สังคม วัฒนธรรม และสถานการณ์ที่แตกต่างกันในชีวิตประจำวัน (Bachman, 1990; Bachman & Palmer, 1996; CBE Thailand, 2022; Tilana et al., 2019; Tursunbayevna, 2023; Ruennakarn, 2017; Vehachart & Srisakda, 2023; Wannaprasert, 2021). โดยมี 4 องค์ประกอบตามแนวคิดของ Canale & Swain (1980) ได้แก่ 1) สมรรถนะทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (grammatical competence) 2) สมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร (discourse competence) 3) สมรรถนะด้านภาษาสังคม (sociolinguistic competence) และ 4) สมรรถนะด้านกลวิธีการใช้ (strategic competence)

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า นักวิชาการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพียงแค่สมรรถนะใดสมรรถนะหนึ่งเท่านั้น เช่น การประเมินเพียงสมรรถนะทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (grammatical competence) (Oranje, 2016; Panugot, 2023) หรือสมรรถนะด้านภาษาสังคม (sociolinguistic competence) เพียงสมรรถนะเดียว (Baturaya & Daloglu, 2010) ซึ่งถือว่ายังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่านักเรียนมีสมรรถนะการสื่อสารในระดับใด เนื่องจากความหมายของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษมุ่งไปที่ความสามารถในการ บูรณาการการใช้ภาษาอังกฤษให้ครอบคลุมในทุกสมรรถนะและทุกทักษะ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษทุกสมรรถนะตามหลักการของ Canale & Swain (1980) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารไว้อย่างครอบคลุมในทุกมิติของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาด้านองค์ประกอบของสมรรถนะมากกว่าแนวคิดอื่น และมีความเหมาะสมในการนำไปปรับใช้ในการศึกษาแนวทางการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับนักเรียนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ โดยแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่สามารถประเมินความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ตรงตามสภาพจริง (authentic assessment) และการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สามารถทำให้ผู้สอนประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้พัฒนาและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสร้างและเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้เกิดความสะดวกต่อครูและนักเรียนในการเข้าถึงข้อมูลได้ในทุกสถานที่และทุกเวลา และจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้มีการพัฒนากระบวนการเก็บรวบรวมผลงานด้วยแฟ้มสะสมผลงานที่มีความสะดวก และยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกทางการเรียนรู้ของนักเรียน จึงเป็นแฟ้มสะสมผลงาน

อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับความนิยมในการใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาในปัจจุบัน (Thaiphosri & Jeerungsuwan, 2013)

การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยแฟ้มสะสมผลงานสามารถทำให้ครูได้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน และเมื่อนักเรียนได้รับการให้ข้อมูลย้อนกลับจากครูผู้สอน นักเรียนสามารถเกิดการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และสมรรถนะการสื่อสารของตนเองได้ (Baris & Tosun, 2013) ซึ่งแตกต่างจากการประเมินสมรรถนะด้วยเครื่องมืออื่น ๆ ที่นักเรียนอาจได้ทราบเพียงแค่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ แต่ไม่สามารถทราบกระบวนการเรียนรู้และแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองได้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง 4 สมรรถนะ โดยบูรณาการกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้การประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถประเมินการเรียนรู้ที่จะได้สารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการ ความรู้ กระบวนการ ทักษะ รวมถึงทัศนคติทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน รวมทั้งประเมินความสำเร็จทางการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านกระบวนการปฏิบัติการงานที่ได้รับมอบหมาย ในการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะมีการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของภาระงานที่สะท้อนทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ เพื่อประเมินสมรรถนะที่เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสาร ผลจากการวิจัยนี้ ทำให้ได้มาซึ่งเครื่องมือสำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพ ทำให้นักเรียนสามารถที่จะได้รับการประเมินและผลการประเมิน โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับจากครูผู้สอนอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเอง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และระยะที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ระยะที่ 1 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

การวิจัยในระยะที่ 1 นี้เป็นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยรายละเอียดในระยะนี้จะประกอบไปด้วยผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทด้านภาษาอังกฤษขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ทางด้านการสอนภาษาอังกฤษไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทด้านภาษาอังกฤษขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ทางด้านการสอนการวัดและประเมินผลการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษประกอบไปด้วยภาระงานที่วัดทักษะทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยภาระงานทั้งหมดจะครอบคลุมอยู่ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ “ประสบการณ์ (experience)” เนื่องจากเป็นเรื่องของตัวนักเรียนเองที่นักเรียนทุกคนสามารถที่จะถ่ายทอดออกมาได้ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะได้อย่างกว้างขวางโดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบของความรู้ทางวิชาการ โดยภาระงานสำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษจะแบ่งเป็น 4 ด้านตามทักษะทางภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วย 3 ภาระงาน ได้แก่ ภาระงานสิ่งแวดล้อม (environment) ภาระงานเทศกาล (festival) และภาระงานเดินทาง (journey) ดังนี้

ภาระงานด้านการอ่าน กำหนดให้นักเรียนอ่านจับใจความเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ (experience) ตามเรื่องที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยมีความยาวไม่เกิน 300 คำ แล้วสรุปเป็นประเด็น/หัวข้อที่สำคัญและเขียนสรุปการอ่านในรูปแบบของ (graphic organization) และเผยแพร่ลงในแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ภาระงานด้านการฟัง กำหนดให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ (experience) ที่ได้ฟัง โดยมีความยาวไม่เกิน 300 คำ และไม่เกิน 2-3 นาที พูดโดยผู้พูดจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นเรื่องที่แตกต่างจากบทอ่านในภาระงานด้านการอ่าน โดยในแต่ละภาระงานครูกำหนดโจทย์ 2 ข้อ ให้นักเรียนทำเพื่อประเมินภาระงานด้านการเขียน และภาระงานด้านการพูดของนักเรียนในลำดับต่อไป

ภาระงานด้านการเขียน กำหนดให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ฟังในรูปแบบของการเขียนเล่าเรื่องสรุปสิ่งที่ฟัง (narrative writing) จำนวน 100-150 คำ และให้นักเรียนเผยแพร่ลงในแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ภาระงานด้านการพูด กำหนดให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเอง (self-experience) โดยการบันทึกวิดีโอในรูปแบบของการเล่าเรื่อง (storytelling) ระยะเวลา 2-4 นาที โดยไม่มีการตัดต่อวิดีโอ (long Take) และเผยแพร่ลงในแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ภาระงานที่พัฒนาขึ้นจะนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเป็นคู่ขนานของภาระงาน เพื่อให้ภาระงานมีความเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกภาระงาน และเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของเครื่องมือและผลการประเมิน และสามารถเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ จากนั้นนำไปปรับปรุงเป็นภาระงานฉบับสมบูรณ์

2.2 เกณฑ์การประเมินภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

เกณฑ์การประเมินภาระงานมีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกส่วน (analytic scoring rubrics) ในรูปแบบของ e-rubric โดยแยกเป็น 4 เกณฑ์การให้คะแนน ได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการฟัง เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการอ่าน เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียน และเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการพูด โดยปรับปรุงจากแนวคิดของ Center for Advanced Research on Language Acquisition (n.d.) ให้มีความเหมาะสมกับภาระงานที่กำหนดทั้ง 4 ทักษะทางภาษาอังกฤษ เพื่อประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีการจัดทำวิดีโอตัวอย่างการประเมินตามเกณฑ์เพื่อให้นักเรียนได้รับชมเป็นแนวทางการประเมิน โดยการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษจะรวมคะแนนจากการประเมินแต่ละภาระงาน ซึ่งกำหนดให้คะแนนในแต่ละสมรรถนะในแต่ละภาระงานมีค่าน้ำหนักคะแนนที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของบริบทด้านทักษะภาษา โดยน้ำหนักคะแนนของสมรรถนะทางด้านไวยากรณ์และโครงสร้าง (grammatical competence) เท่ากับ 10 คะแนน น้ำหนักคะแนนของสมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร (discourse competence) เท่ากับ 15 คะแนน น้ำหนักคะแนนของสมรรถนะด้านภาษาสังคม (sociolinguistic competence) เท่ากับ 10 คะแนน และน้ำหนักคะแนนของสมรรถนะด้านกลวิธีการใช้ (strategic competence) เท่ากับ 5 คะแนน สำหรับการกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละสมรรถนะ มาจากการรวมคะแนนสมรรถนะในทุกภาระงานการประเมิน ซึ่งในบางภาระงานมีการประเมินเพียง 2 สมรรถนะ เช่น ภาระงานด้านการฟัง และภาระงานด้านการอ่าน สาเหตุที่ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกสมรรถนะเนื่องจากเป็นภาระงานที่มีลักษณะเป็นการรับสารเพียงอย่างเดียว จึงไม่สามารถประเมินสมรรถนะที่ต้องใช้ความสามารถในการส่งสารได้ จึงทำให้คะแนนที่ได้ในแต่ละสมรรถนะไม่เท่ากัน ดังตาราง 1 โดยเกณฑ์การประเมินภาระงานจะนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อปรับปรุงเป็นเกณฑ์การประเมินฉบับสมบูรณ์

ตาราง 1 ตารางแจกแจงคะแนนแต่ละทักษะในแต่ละสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

Competence/skills	listening	reading	writing	speaking	รวม
Grammatical	5	-	3	2	10
Discourse	5	5	2	3	15
Sociolinguistic	-	5	2	3	10
Strategic	-	-	3	2	5
รวม	10	10	10	10	40

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงจากแนวคิดของ Center for Advanced Research on Language Acquisition (n.d.) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเป็นคู่ขนาน

3.2 ปรับปรุงภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษและนำไปทดลองใช้ในระยะที่ 2

3.3 ผู้วิจัยและคุณครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จบการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษระดับปริญญาบัณฑิต 1 คน ทำการตรวจให้คะแนนทุกภาระงานของตัวอย่างวิจัยในระยะที่ 2 ได้ทำภาระงานขณะทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของเกณฑ์การประเมิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเป็นคู่ขนานของภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยืนยันว่าทุกภาระงานมีคุณลักษณะเดียวกันและสามารถใช้ในการวัดสมรรถนะเดียวกันได้อย่างสม่ำเสมอและน่าเชื่อถือ โดยใช้ดัชนี CVI โดยกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.80 (Lynn, 1986)

4.2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การประเมินภาระงานโดยใช้ดัชนี I-CVI (item content validity index) โดยกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.80 และดัชนี S-CVI (scale content validity index) โดยกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.90 (Polit & Beck, 2006)

4.3 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) ของเกณฑ์การประเมินด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC)

ระยะที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การวิจัยในระยะที่ 2 นี้เป็นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยรายละเอียดในระยะนี้จะประกอบไปด้วยผู้ให้ข้อมูลและตัวอย่างวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ให้ข้อมูลและตัวอย่างวิจัย

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษาขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ทางด้านการสอนการวัดและประเมินผลการศึกษา ไม่นต่ำกว่า 5 ปี

ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังทองพิทยาคม จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกส่วน (Analytic Scoring Rubrics) มีประเด็นในการประเมิน 6 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย เก็บรวบรวมผลงาน คัดเลือกผลงาน สะท้อนความคิด ประเมินตนเองและนำเสนอผลงาน และการวัดและประเมินผล ซึ่งประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ Thaiphosri & Jeerungsuwan (2013) ซึ่งนำนักคะแนนของเกณฑ์การประเมินในภาพรวมเท่ากับ 10 คะแนน และได้มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนของประเด็นการเก็บรวบรวมผลงาน การคัดเลือกผลงาน การสะท้อนความคิด และการประเมินตนเองและนำเสนอผลงานเป็น 3 ระดับ (0-2 คะแนน) และน้ำหนักคะแนนของประเด็นการกำหนดจุดมุ่งหมาย และการวัดและประเมินผลเป็น 2 ระดับ (0-1) คะแนน ซึ่งเกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาจำนวน 3 ท่าน โดยค่าดัชนี S-CVI เท่ากับ 0.80

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

แบบประเมินความพึงพอใจแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยเพศ และสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ แบบประเมินแบ่งเป็น 4 มิติ ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาระงานการประเมิน ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินภาระงาน ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน และความพึงพอใจในการใช้แฟ้มสะสมผลงาน แบบประเมินความพึงพอใจผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีดัชนี S-CVI เท่ากับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และปรับปรุงแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 นำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับตัวอย่างวิจัย โดยให้นักเรียนสร้างแฟ้มสะสมผลงานผ่านเว็บไซต์ Google Sites โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 ชี้แจงการสร้างแฟ้มสะสมผลงานและเกณฑ์การประเมิน สัปดาห์ที่ 2 ปฏิบัติภาระงานด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านการพูด และสัปดาห์ที่ 3 ปฏิบัติภาระงานด้านการฟัง

3.3 ให้นักเรียนและครูทำแบบประเมินความพึงพอใจของการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

3.4 ปรับแก้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จากเกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

1.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเป็นคู่ขนานของภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของภาระงานการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษพบว่า ภาระงานมีดัชนี I-CVI ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แสดงว่าแต่ละภาระงานสอดคล้องกับผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อความเพลิดเพลิน และจากการตรวจสอบความเป็นคู่ขนานพบว่า ภาระงานทั้ง 3 ภาระงานสำหรับทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมีความเป็นคู่ขนานกัน โดยมีดัชนี CVI เท่ากับ 0.80 ทั้ง 4 ทักษะ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าภาระงานทุกภาระงานมีคุณลักษณะที่สามารถวัดสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษสมรรถนะเดียวกันได้อย่างเท่าเทียมกันและมีความน่าเชื่อถือ

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปริกของภาระงานด้านการฟังโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ทั้งองค์ประกอบด้านสมรรถนะทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง และองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสารมีความสอดคล้องกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 1.00 และมีค่าดัชนี S-CVI เท่ากับ 1.00

คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปริกของภาระงานด้านการเขียนพบว่า ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 1.00 ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสารกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI ระหว่าง 0.60 – 1.00 ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคมกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI ระหว่าง 0.60 – 0.80 และความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านกลวิธีการใช้กับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI ระหว่าง 0.60 – 0.80 และมีค่าดัชนี S-CVI เท่ากับ 0.80

คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปริกของภาระงานด้านการอ่านพบว่า ทั้งองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร และองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคมมีความสอดคล้องกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 1.00 และมีค่าดัชนี S-CVI เท่ากับ 1.00

คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปริกของภาระงานด้านการพูด พบว่า ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 1.00 ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสารกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI ระหว่าง 0.80 – 1.00 ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคมกับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 1.00 และความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านกลวิธีการใช้กับประเด็นการประเมินมีค่าดัชนี I-CVI เท่ากับ 0.80 และมีค่าดัชนี S-CVI เท่ากับ 0.93

เนื่องจากข้อจำกัดของจำนวนหน้าบทความ ผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างของเกณฑ์การให้คะแนนภาระงานการประเมินด้านการอ่านเพียง 1 ด้าน ดังตาราง 2

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater reliability: IRR) ของเกณฑ์การประเมินด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) พบว่า ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดีถึงดีมาก (IRR = 0.81 - 0.96) โดยแปลผลตามเกณฑ์ ของ Koo & Li (2016) ซึ่งได้แปลผลความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ดังนี้ IRR มีค่า 0.00 - 0.50 หมายถึง ความความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับต่ำ IRR มีค่า 0.51 - 0.74 หมายถึง ความความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับพอใช้ IRR มีค่า 0.75 - 0.90 หมายถึง ความความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี และ IRR มีค่า 0.91 - 1.00 หมายถึง ความความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดีมาก โดยค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสำหรับภาระงานด้านการฟังอยู่ในระดับดี (IRR = 0.81) ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสำหรับภาระงานด้านการเขียนอยู่ในระดับดีมาก (IRR = 0.94) ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสำหรับภาระงานด้านการอ่านอยู่ในระดับดี (IRR = 0.90) และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสำหรับภาระงานด้านการพูดอยู่ในระดับดีมาก (IRR = 0.96)

ตาราง 2 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปริกของภาระงานด้านทักษะการอ่าน

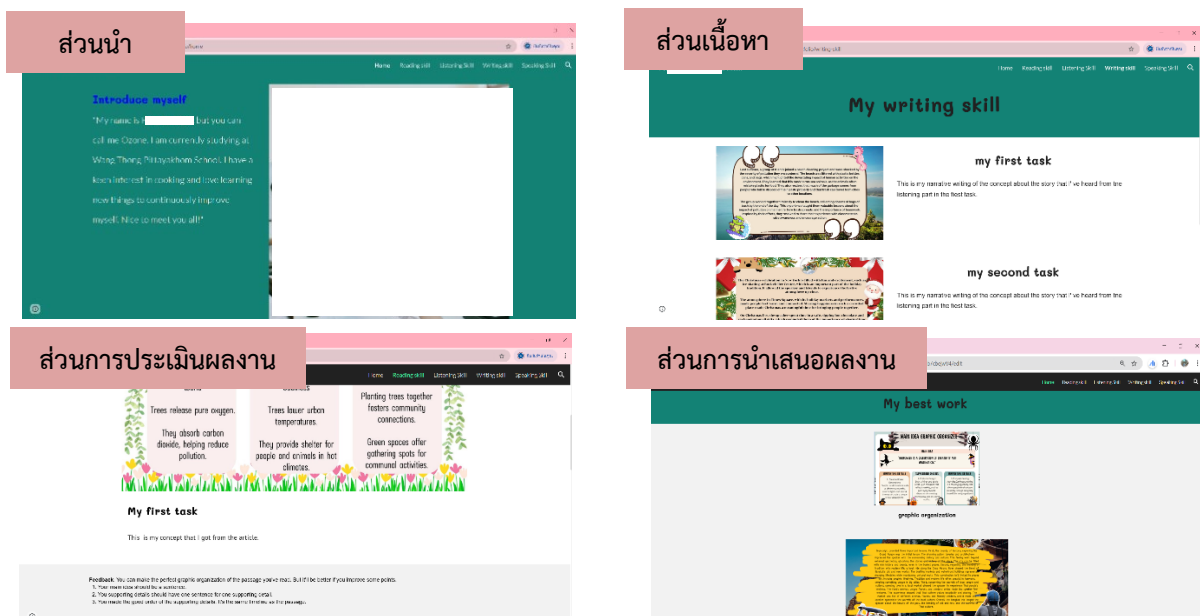
องค์ประกอบ	ระดับคะแนน	เกณฑ์
สมรรถนะด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร (discourse competence) หมายถึง การประยุกต์ใช้ภาษาในบทสนทนาหรือประเด็นที่มีความยาว โดยรวมถึงความสามารถในการสร้างเนื้อหาที่มีความสมเหตุสมผล	การระบุเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของผู้เขียน	
	2 คะแนน	แผนภาพสามารถแสดงเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ได้จากการอ่านอย่างชัดเจน
	1 คะแนน	แผนภาพไม่สามารถแสดงเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ได้จากการอ่านได้อย่างชัดเจน
	การวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหา	
	3 คะแนน	แผนภาพสามารถแสดงรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกประเด็น
	2 คะแนน	แผนภาพสามารถแสดงรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วน แต่ขาดความถูกต้องในบางประเด็น หรือแผนภาพแสดงรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ในบางประเด็นแต่ถูกต้องทั้งหมด
	1 คะแนน	แผนภาพไม่สามารถแสดงรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วน และถูกต้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ระดับคะแนน	เกณฑ์
สมรรถนะด้านภาษาศาสตร์ เชิงสังคม (sociolinguistic competence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาใน บริบททางสังคมต่าง ๆ ซึ่ง รวมถึงการประยุกต์ใช้ภาษาใน วงการหรือสังคมที่แตกต่างกัน	รายละเอียดของเนื้อหา	
	3 คะแนน	แผนภาพสื่อสารรายละเอียดได้ดีและสอดคล้องกับเนื้อหา รวมทั้ง แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในบริบทที่อ่าน
	2 คะแนน	แผนภาพสื่อสารรายละเอียดได้สอดคล้องกับเนื้อหา แต่ยังขาดความ ชัดเจนในบริบทที่อ่าน
	1 คะแนน	แผนภาพไม่สามารถสื่อสารรายละเอียดได้สอดคล้องกับเนื้อหา และ ในบริบทที่อ่าน
	การลำดับเรื่องราว	
	2 คะแนน	การจัดลำดับเรื่องราวในแผนภาพถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์หรือ ประเด็นที่อ่าน
	1 คะแนน	การจัดลำดับเรื่องราวในแผนภาพไม่ถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์ หรือประเด็นที่อ่าน

2. ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมิน สมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

แฟ้มสะสมผลงานที่ได้มีการพัฒนาขึ้นผ่านเว็บไซต์ Google Sites มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ได้แก่
1) ส่วนนำ เป็นการแนะนำตนเองของนักเรียน 2) ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนที่นักเรียนจะต้องนำผลงานที่ได้พัฒนาขึ้น
ในแต่ละภาระงานมานำเสนอเพื่อให้เห็นพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยภาระงาน
ด้านการฟัง ด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านการพูด 3) ส่วนการประเมินผลงาน เป็นส่วนที่นักเรียนจะ
ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากครูผู้สอน และการสะท้อนความคิดของนักเรียนในแต่ละภาระงาน และ 4) ส่วนการ
นำเสนอผลงานเป็นส่วนที่นักเรียนจะต้องพิจารณาคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดในแต่ละภาระงาน พร้อมทั้งสะท้อน
ความคิดในการคัดเลือก ดังภาพ 1

ภาพ 1 ส่วนประกอบของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ผลการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานได้ตรงตามองค์ประกอบของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ในระดับดี ($M = 8.02, SD = 1.40$) เมื่อพิจารณาความสามารถในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละประเด็น พบว่า นักเรียนสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการประเมินได้ดี ($M = 0.97, SD = 0.127$) นักเรียนสามารถเก็บรวบรวมผลงานโดยสามารถเรียงเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ในการเก็บรวบรวมผลงาน และเก็บรวบรวมผลงานได้ตรงตามภาระงานได้ดี ($M = 1.83, SD = 0.36$) นักเรียนสามารถให้เหตุผลในการคัดเลือกผลงานได้ดี ($M = 1.51, SD = 0.46$) นักเรียนสามารถสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อผลงานได้ค่อนข้างดี ($M = 1.18, SD = 0.45$) นักเรียนสามารถประเมินตนเองผ่านการนำเสนอผลงานได้ดี ($M = 1.50, SD = 0.47$) และนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ในระดับดีโดยพิจารณาจากการวัดและประเมินผลพัฒนาการในการปฏิบัติแต่ละภาระงาน ($M = 0.98, SD = 0.09$) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประเด็นการประเมิน	<i>M</i>	<i>SD</i>	max	min
การกำหนดจุดมุ่งหมาย (1 คะแนน)	0.97	0.16	1.00	0.50
เก็บรวบรวมผลงาน (2 คะแนน)	1.83	0.36	2.00	1.00
คัดเลือกผลงาน (2 คะแนน)	1.51	0.46	2.00	1.00
สะท้อนความคิด (2 คะแนน)	1.18	0.45	2.00	0.50
ประเมินตนเองและนำเสนอผลงาน (2 คะแนน)	1.50	0.47	2.00	1.00
การวัดและประเมินผล (1 คะแนน)	0.98	0.09	1.00	0.50
รวม	8.02	1.40	10.00	5.50

ระดับความพึงพอใจต่อการใช้เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($M = 4.21, SD = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนพึงพอใจในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินเพิ่มสะสมผลงานสูงสุด ($M = 4.40, SD = 0.63$) รองลงมาคือความพึงพอใจในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาระงานการประเมิน ($M = 4.33, SD = 0.50$) ความพึงพอใจในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินภาระงาน ($M = 4.12, SD = 0.51$) และความพึงพอใจในการใช้เพิ่มสะสมผลงาน ($M = 4.00, SD = 0.60$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอภิปรายผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยการใช้เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ภาระงานที่พัฒนาขึ้นสามารถครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และสามารถสะท้อนสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ตามแนวคิดของ Canale &

Swain (1980) ได้แก่ สมรรถนะด้านไวยากรณ์ ด้านการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม และด้านกลวิธีการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นการบูรณาการการใช้ภาษาอย่างหลากหลายตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม (Bachman & Palmer, 1996) โดยภาระงานแต่ละทักษะได้รับการตรวจสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเป็นคู่ขนาน พบว่ามีค่าดัชนี CVI มากกว่า 0.8 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (Lynn, 1986) แสดงว่าภาระงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารได้อย่างน่าเชื่อถือ และผลที่ได้จากการประเมินด้วยภาระงานนี้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใสในการประเมิน (Kantiwong, 2017) การออกแบบภาระงานในบริบทที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เรียน (experience-based tasks) ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความคิดผ่านการใช้ภาษาที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินที่เน้นความตรงตามสภาพความเป็นจริงของภาระงาน (authentic assessment) ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลลัพธ์เพียงอย่างเดียว (Pasiphol & Sotthayakomb, 2016) และส่งเสริมให้ครูสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับที่นำไปสู่การพัฒนาตนเองของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Rossi et al., 2008) นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าดัชนี S-CVI อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามเกณฑ์ของ Polit & Beck (2006) แต่ยังคงพบคำอธิบายในบางประเด็นขาดความชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้มีการปรับคำอธิบายคุณภาพดังกล่าวให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก ที่คำอธิบายคุณภาพแต่ละระดับต้องมีความละเอียด เพื่อให้การให้คะแนนมีความเป็นปรนัย (Tangdhanakanond, 2020) ซึ่งกล่าวได้ว่าเกณฑ์การประเมินนี้สามารถประเมินได้ตรงและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษทุกประเด็น รวมทั้งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยใช้ Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ยังพบว่ามีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินตั้งแต่ระดับดีถึงดีมากตามเกณฑ์ของ Koo & Li (2016) แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของเกณฑ์การประเมินที่พัฒนาขึ้น กล่าวได้ว่าผลการประเมินโดยใช้เกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีความน่าเชื่อถือและตรงกับระดับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน (Kooramasuwan, 2017)

2. ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการพัฒนานี้ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งจัดเก็บผลงานเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้ในการประเมินตนเอง การสะท้อนความคิด และการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบในแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นโดยการจัดทำผ่าน Google Site มีองค์ประกอบที่เหมาะสม โดยครอบคลุมตั้งแต่ส่วนการแนะนำตนเอง ส่วนเนื้อหาที่สะท้อนพัฒนาการทางภาษาในแต่ละทักษะ ไปจนถึงส่วนการสะท้อนความคิดและการประเมินตนเอง โดยผลการประเมินคุณภาพแฟ้มสะสมผลงานอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะด้านการเก็บรวบรวมผลงานและการนำเสนอผลงานที่ตรงตามภาระงาน และด้านการสะท้อนความคิดที่แสดงถึงความเข้าใจของผู้เรียนต่อผลงานของตนเองสอดคล้องกับแนวทางของ Thaiphosri & Jeerungsuan (2013)

ที่กล่าวว่า แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถใช้ในการติดตามเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) ตามแนวคิดของ Sadler (1989) ที่เสนอว่า การประเมินที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์ประเมินจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการประเมินตนเองและพัฒนาสมรรถนะได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยนี้ได้ภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการประเมินและตัดสินระดับสมรรถนะในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2 การวิจัยนี้ได้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการประเมินพัฒนาการและระดับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้

1.3 ในการนำภาระงานและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษไปใช้ในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ควรมีการอบรมผู้ใช้ก่อนการนำไปใช้ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนกับวัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัด ในสถานการณ์การทดสอบต่าง ๆ ที่มีจำนวนผู้ประเมิน และจำนวนครั้งที่ประเมิน เพื่อนำไปออกแบบการทดสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์

References

- Bachman, L. (1990). *Communicative language ability: Fundamental considerations in language testing*. Oxford University Press.
- Bachman, L., & Palmer, A. (1996). *Language testing in practice: Designing and developing useful language tests*. Oxford University Press.
- Baris, M., & Tosun, N. (2013). Can social networks and e-portfolio be used together for enhancing learning effects and attitudes? *Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET*, 12(2), 51-62.
- Baturaya, M. H. & Daloglu, A. (2010). E-portfolio assessment in an online English language course. *Computer Assisted Language Learning*, 23(5), 413-428.
- Canale, M. & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-48.

- Center for Advanced Research on Language Acquisition. (n.d.). *CARLA: Center for advanced research on language acquisition*. University of Minnesota. <https://carla.umn.edu/>
- Koo, T. K., & Li, M. Y. (2016). A guideline of selecting and reporting intraclass correlation coefficients for reliability research. *Journal of Chiropractic Medicine*, 15(2), 155-163. <https://doi.org/10.1016/j.jcm.2016.02.012>
- Lynn, M. (1986). Determination and quantification of content validity. *Nursing Research*, 35(6), 382–385. <https://doi.org/10.1097/00006199-198611000-00017>
- Oranje, J. M. (2016). *Intercultural communicative language teaching: Enhancing awareness and practice through cultural portfolio projects* [Doctoral dissertation, University of Otago. <http://hdl.handle.net/10523/6295>
- Panugot, B. E. (2023). Grammatical competence of college freshmen: Basis for the development of instructional materials. *International Journal of Management Studies and Social Science Research*, 5(4), 215- 238. <https://doi.org/10.56293/IJMSSSR.2022.4675>
- Polit, D., & Beck, C. (2006). The content validity index: Are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in Nursing & Health*, 29(5), 489–497. <https://doi.org/10.1002/nur.20147>
- Rossi, P., Magnoler, P., & Giannandrea, L. (2008). From an e-portfolio model to e-portfolio practices: some guidelines. *Campus-Wide Information Systems*. 25(4), 219-232.
- Sadler, D. R. (1989). Formative assessment and the design of instructional systems. *Instructional Science*, 18(2), 119–144. <https://doi.org/10.1007/BF00117714>
- Savignon, S. (2018). *English communicative competence*. In J. I. Lontas (Ed.), *The TESOL encyclopedia of English language teaching* (pp. 1–7). Wiley-Blackwell.
- Tilana, P., Yunita, W., & Zahrida. (2019). Students' English structure and written competence. *Journal of English Education and Teaching*, 3(2), 180–194. <https://doi.org/10.33369/jeet.3.2.180-194>
- Tursunbayevna, Y. (2023). The significance of various levels of English competences and how they are used in English class. *Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture*. 3(12), 172-178. <https://www.doi.org/10.5281/zenodo.10426900>

Translate Thai References

- CBE Thailand. (2022). *Framework of Basic Education Curriculum (draft)*. <https://cbethailand.com>

- Kantiwong, A. (2017). *Comparison of item and test parallel index between test forms that selected by different characteristics of experts: application of formal cultural consensus theory* [Master's thesis]. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Kooramasuwan, H. (2017). *Development of critical writing skill test for lower secondary school students* [Master's thesis]. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Pasiphol, S., & Sotthayakomb, P. (2016). Development of electronic portfolio model to assess learning development of elementary school student. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 37(2016), 291–305. (in Thai)
- Ruennakarn, T. (2017). A model for developing English learning management strategies to promote communication competency for upper secondary school students. *Journal of Education, Mahasarakham University*, 11(3), 72–85. (in Thai)
- Tangdhanakanond, K. (2020). Assessment using learning portfolios. In T. Phiwkham (Ed.), *Assessment and evaluation of performance skills* (pp. 95–135). Chulalongkorn University. (in Thai)
- Thaiphosri, P., & Jeerungsuwan, N. (2013). A design of electronic portfolio model for authentic assessment for the course student project in multimedia technology of undergraduate students in the Department of Information Technology at Nakhon Pathom Rajabhat University. In *Proceedings of the 10th national academic conference of Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus*. Nakhon Pathom, Thailand. (in Thai)
- Vehachart, R., & Srisakda, W. (2023). The development of knowledge in language competency-based curriculum: A case study of Tha Nam model. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 33(1), 99–112. (in Thai)
- Wannaprasert, P. (2021). Guidelines for enhancing English competency of teachers in Chonburi Province to support the Eastern Economic Corridor [Master's thesis]. Burapha University. <http://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/424/1/62920074.pdf> (in Thai)